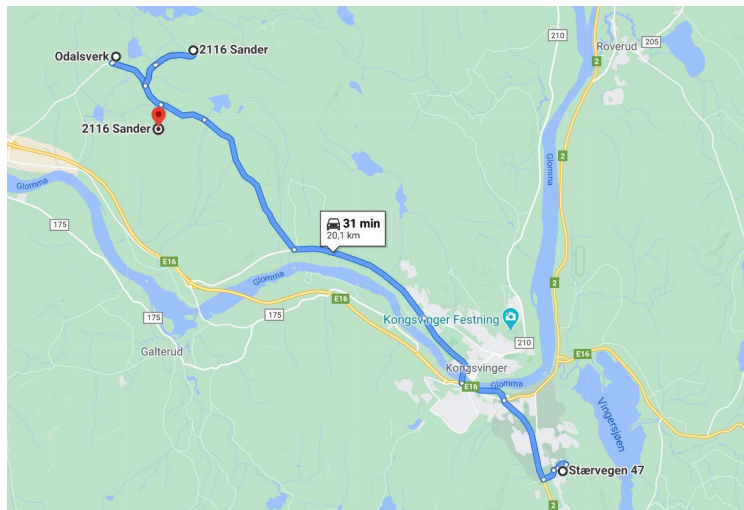

ODALS VERK DEN 6. OKTOBER 2020

Kjøreruta denne dagen.

Vi var bortom her og Brattbakken.

Her har vi kjørt forbi Melby og ser nedover Odals Verkvegen mot Odals Verk.

Videre nedover.

Vi kjørte innover her.

Ikke mye lauv igjen på disse trærne.

Her heter det Piksrud.

Nabogården til Piksrud.

Bilder av vegetasjonen.

Brattbakken.
Dette har vært to husmannsplasser.

Her vokste Ivar Bratbakken opp.

Veien videre. Veihevelen hadde nettopp gått her før vi kom, så grusveien var slett og fin.

Så kom vi til Odals Verk. Vi kjørte inn til verket her.

Vasshjulet var drivenheten.

Odals Verk ble startet på slutten av 1600-tallet da det ble funnet jernmalm i området. I 1723 var det slutt på driften på grunn av at malmen var så tungsmeltelig. I 1739 fikk det en ny start på grunn av økonomiske oppgangstider og statlige privilegier. Det ble laget ovner, gryter, spiker og mye annet.

Åa heter her Verkensåa.

Bru over åa.

Ovenfor brua er demningen i Fløyta. Fløyta har hovedtilførsel fra to andre sjøer, Vallsjøen og Gøralsjøen, som også er regulerte. Verkensåa renner videre nedover til Grimslandsvatnet og deretter ut i Glomma.

Dette er Fløyta.

Hjulhuset med vasshjulet.

På Verket utviklet det seg et helt eget samfunn med selvstendig økonomi, eget forsyningssystem, egne rettsregler og eget skole- og fattigvesen. Verkseieren hadde fullmakt til å gi bøter for drukkenskap, slagsmål og andre forseelser. Det ble årlig betalt en fattigskatt av alle som arbeidet på Verket. I 1782 var tallet på antall betalende arbeidere 111.

Dette lille huset står ved brua.

Hjulhuset sett fra andre siden.

Dette har nok vært en slags driftsbygning eller låve.

Dette er hovedhuset som ble bygget i 1767.

Bygningen har Norges lengste svalgang, et høyt valmtak og kolonnader i begge etasjene mot gardsplassen. I andre etasje finnes en praktfull festsal utstyrt med brystpanel, vakre dører, beslag og malte overstykker til dørene. Huset ble tegnet av Brede Rantzau, og regnes som et av hovedverkene i 1700-tallets rokokkoarkitektur i Norge.

Hovedbygningen sett fra gårdsplassen.

Den ene fløybygningen.

Dette bildet av hovedbygningen og de to fløybygningene er klippet fra [hjemmesiden til Odals Verk](#).
[Link](#) til beskrivelse på Wikipedia.

Den ene var kontorbygning med en stor sal i andre etasje. Det andre inneholdt bryggerhus, landhandel, meieri og boliger for ansatte.

Den andre fløybygningen.
Bygningen bakerst ble brukt som stabbur, kornlager og korn tørke helt fram til 1981.

Statue i gårdstunet.

Utenom jernverket har det vært sagbruk, mølle, teglverk, bryggeri og frøenseri. I alle tilfellene brukte man maskineri drevet av fossekraft. De fleste ansatte bodde på arbeiderbruk og husmannsplasser som lå spredt rundt i skogene på Verket. I alt var det 65 slike plasser på Odals Verk. Fraflyttinga starta før 1900, men de fleste var bebodd til etter 1945.

Odals Verk er i dag en ren landbrukseiendom med 900 dekar dyrket mark og 200 dekar beitemarker. Den dyrkede marken ble bortforpaktet i 2003. Skogen består av 41 000 dekar skog og annen utmark

Statue i gårdstunet.

Da vi kjørte derfra var det et par geiter som hilste på oss.

I parkanlegget øst for hovedbygningen ligger Verkets mest særegne bygning - et kinesisk inspirert lysthus.

Til slutt tok vi enda et bilde av dette huset.